

Potraumatyczny wzrost wśród osób zakażonych wirusem HIV: Badanie podłużne w dwóch perspektywach czasowych

Zdecydowana większość badań wskazuje, że zdarzenia traumatyczne prowadzą do negatywnych zmian w funkcjonowaniu psychicznym doświadczających ich osób. Najbardziej rozpowszechnionym skutkiem traury jest zaburzenie po stresie traumatycznym (ang. *posttraumatic stress disorder*, PTSD). Negatywne konsekwencje traury są nie tylko intuicyjnie zrozumiałe, ale także bardzo dobrze opisane w literaturze naukowej. Jednak stosunkowo niedawno badacze przenieśli swoją uwagę z intuicyjnie oczywistych, negatywnych konsekwencji traury na **paradoksalnie pozytywne rezultaty doświadczeń traumatycznych**, które opisuje pojęcie **potraumatycznego wzrostu** (ang. *posttraumatic growth*, PTG).

W tym badaniu chcę zbadać PTG w przypadku szczególnego rodzaju urazu, tj. zmagania się z potencjalnie zagrażającą życiu chorobą somatyczną na przykładzie pacjentów **zakażonych wirusem HIV**. W szczególności poszukuję czynników psychologicznych i społecznych, które mogą być odpowiedzialne za promowanie tego pozytywnego zjawiska w grupie pacjentów. Badane przeze mnie zmienne obejmują odporność psychiczną jako cechę osobowości, zasoby psychologiczne, stygmat HIV/AIDS i wreszcie dobrostan afektywny związany z doświadczaniem pozytywnych lub negatywnych emocji.

Nowością metodologiczną badania jest połączenie **klasycznych badań podłużnych** oceny realizowanych za pomocą kwestionariuszy papierowych z tzw. **intensywnym badaniem podłużnym**, realizowanymi za pomocą **elektronicznych dzienników online**. Klasyczne pomiary podłużne będą obejmowały dwa badania kwestionariuszowe odbywające się w odpowiednim odstępie czasowym. Badania dziennikowe zostaną przeprowadzone dla podgrupy uczestników, którzy po wypełnieniu kwestionariuszy papierowych zgodzą się wziąć udział w internetowej części badania. Przez pięć kolejnych dni, od poniedziałku do piątku, każdego wieczoru badani będą otrzymywać za pośrednictwem e-mail hiperłącza, dające im dostęp do skróconych wersji narzędzi badawczych. Taka metoda pozwoli na badanie interesujących nas zmiennych psychologicznych dzień po dniu.

Podsumowując, warto wskazać **potencjalne korzyści tego projektu badawczego, zarówno na poziomie poznawczym, jak i stosowanym**. Po pierwsze, w oparciu o dostępną literaturę przedmiotu można stwierdzić, że jest to pierwsze badanie PTG mierzone w tak innowacyjny sposób zarówno w ogólnej literaturze PTG, jak i w szczególności wśród osób zakażonych wirusem HIV. Po drugie, znając odpowiedź na pytanie, dlaczego niektórzy pacjenci załamują się w obliczu infekcji HIV, podczas gdy inni *wzrastają* pod wpływem takiego kryzysu, możliwe będzie opracowanie **skutecznych metod pomocy psychologicznej**, dedykowanych specjalnie dla takich pacjentów. Wszystkie te czynniki przemawiają na korzyść zarówno wysokich standardów naukowych, jak i **znaczenia społecznego** wynikającego z realizacji tego projektu badawczego.